

Rozwijanie twórczego myślenia uczniów

Przygotowanie do konkursów
przedmiotowych i tematycznych

Oprac. Anna Szczepkowska-Kirschner
Szkoła Podstawowa nr 3 we Włodawie

Rok szkolny 2011/2012
tytuł laureata konkursu polonistycznego
zdobyły 3 uczennice klasy VI b

Rok szkolny 2014/2015
tytuł laureata konkursu polonistycznego
zdobyła 1 uczennica

Stymulacja ucznia

Rozwój zdolności ucznia zależy w dużym stopniu od wsparcia i stymulacji takich cech, jak:

- ▶ **ponadprzeciętna inteligencja i zdolności specjalne (intelektualne, artystyczne, społeczne, psychomotoryczne);**
- ▶ **duże zaangażowanie w zadanie (poświęcenie się bez reszty zadaniu, długotrwała umiejętność skupienia uwagi na zadaniu, koncentracja, długotrwałe zainteresowanie zadaniem, dociekliwość);**
- ▶ **wysoki poziom zdolności twórczych (płynność, elastyczność, oryginalność myślenia, ciekawość, otwartość na nowe doświadczenia, wrażliwość na stymulację, gotowość do podejmowania ryzyka w myśleniu i działaniu etc.).**

Model rozwijania zdolności

- ▶ 1) Każdy uczeń jest inny - konsekwencją tego jest konieczność dostosowania sytuacji dydaktycznych do poziomu zdolności, zainteresowań każdego ucznia oraz jego stylu uczenia się.
- ▶ 2) **Uczeń zdobywa wiedzę najbardziej efektywnie wtedy, gdy sprawia mu to radość.**
- ▶ 3) Zdobywanie wiedzy sprawia radość i przynosi efekty wtedy, gdy nauka koncentruje się wokół rzeczywistych (realnych) problemów.
- ▶ 4) Myślenie i zdobywanie wiedzy przez uczniów powinno odbywać się samodzielnie, a nie w wyniku bezpośredniej ingerencji nauczyciela.

Stymulowanie zdolności - rodzina

- ▶ Niezależnie od wysiłku podejmowanego przez nauczycieli na rzecz rozwoju zdolności ucznia, dzieci zdolne nie będą w pełni wykorzystywały swojego potencjału i rozwijały się na miarę swoich możliwości, jeśli nie będą do tego stymulowane i wspierane przez swoich najbliższych - środowisko rodzinne.

Indywidualizacja pracy z uczniem

- ▶ Dobieram i stosuję metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia - właściwie dobrana metoda wywołuje aktywność własną ucznia np.:

Uczeń zainteresowany i zainspirowany ciekawym działaniem nauczyciela np. inscenizacją, prezentacją, dramą zaprezentowaną podczas zajęć, samodzielnie opracuje w domu podobne ćwiczenie i zaprezentuje je w czasie lekcji.

- ▶ Tworzę okazje do pracy w grupach różnorodnych np. poprzez umożliwienie udziału młodszemu uczniowi zdolnemu we wspólnej pracy z uczniami starszymi:

Uczeń zaproszony do podjęcia ciekawych działań wspólnie ze starszymi, zdolnymi kolegami będzie starał się wypaść jak najlepiej i zostać docenionym. Pomagać w planowaniu i organizowaniu nauki:

- ▶ Pomagam w planowaniu i organizowaniu nauki:

Uczeń, który przygotowywał się przez dłuższy czas do ważnego konkursu, chętniej zaliczy materiał z mniej lubianego przedmiotu, jeśli nauczyciel pozwoli mu zdawać go partiami i rozłoży to w czasie.

- ▶ Tworzę okazje do odnoszenia sukcesów i je promuję:

Każdy zauważony i doceniony przez nauczycieli, rówieśników, rodziców sukces zachęca do dalszych działań, podnosi wiarę we własne możliwości i motywuje. Starannie organizowane konkursy, imprezy, spotkania, seminaria, debaty, w czasie których uczniowie zdolni mogą zaistnieć w szkole, pochwalić się swoimi zainteresowaniami i zdolnościami (niekoniecznie przedmiotowymi), zostać dostrzeżeni, zwiększają motywację do kolejnych działań.

Efektywne metody w pracy z uczniem zdolnym

- ▶ Stosuję metody angażujące ucznia, techniki efektywnego uczenia się i zapamiętywania, twórczego rozwiązywania problemów i pracy zespołowej. Przyjmuję rolę doradcy, inspiruję ucznia i podążam za nim.
- ▶ Organizuję debaty, zachęcam uczniów do dyskusji, wymiany zdań, weryfikowania własnych poglądów oraz do poszukiwania różnych możliwości rozwiązywania problemów.
- ▶ Pokazuję uczniom techniki graficznego przedstawiania problemu.
- ▶ Rozwijam samodzielność poznawczą uczniów, zachęcam do poszukiwania i prezentowania argumentów „za” i „przeciw” - słabych i mocnych stron konkretnego rozwiązania problemu, pomysłu etc.
- ▶ Uczę uczniów, jak stosować proste mnemotechniki. W tym celu mogą oni tworzyć mapy myśli, skojarzenia oraz szukać słów-kluczy. Pokazuję im także, jak robić notatki, jak pracować z tekstem, jak umiejętnie wybierać najważniejsze treści oraz w jaki sposób szybciej zapamiętywać informacje.
- ▶ Stosuję różne ćwiczenia rozwijające twórcze myślenie, rozwijam predyspozycje i postawy twórcze, wyobraźnię i otwartość. Korzystam z technik opartych na skojarzeniach, sekwencjach, obserwacji i dedukcji, pytaniach, emocjach, analogii, metaforach, opowieściach itp.

Opiekun ucznia zdolnego - na podst. opracowania ORE

- ▶ **Chcąc skutecznie zmotywować ucznia do działania, trzeba przede wszystkim samemu być do niego wystarczająco silnie zmotywowanym. Opiekun ucznia zdolnego to człowiek optymistyczny, głęboko zaangażowany w to, co robi; to osoba oddana swojej pracy i swoim uczniom.**

Podsumowanie

- ▶ „Nauczyciele, którzy kochają dzieci i którzy sami uczą się z entuzjazmem, najbardziej pobudzają i inspirują uczniów do wszelkiego rodzaju aktywności. Każda rozmowa o twórczym nauczaniu musi się zatem rozpocząć od postawy”

J.W Eby, J.F. Smutny, *Jak kształcić uzdolnienia dzieci...*,

Oprac. Anna Szczepkowska-Kirszner
Szkoła Podstawowa nr 3 we Włodawie